

Folkekirkenes styre

Lisbet Christoffersen
Bidrag til årskursus 2014
Danmarks Kirketjenerforening
Nyborg Strand 11 Juni 2014

Oversigt over formiddagen

1. Hvem er I og hvem er jeg
2. Arbejdsgruppen
3. pejlemærker
4. Landskirkeskat vs statsskat vs lokal kirkeskat
5. Fælles anliggender
6. Indre anliggender
7. Organisering fremover?
8. Lokal betydning?
9. Videre arbejde? Jeres høringssvar?
10. Drøftelse af arbejdsspørgsmål – fælles debat

1. Hvem er I og hvem er jeg

Jeg tror, I er

- Dem der sørger for lys og varme og rene gulve og rene håndklæder og kaffe til kirkekaffen
- Ofte kombineret med en graverstilling
- Husets faktiske værter; folkekirkens frontmedarbejdere

Jeg er

- jurist, professor i ret, religion og samfund samt i kirke- og religionsret
- Har tidligere arbejdet i administration især i sygehusvæsenet
- Har min folkelige baggrund og menighedsråds-erfaring på landet i en tid, der nu er ved at lukke, og midt i storbyen, men ikke i parcehuskvarterer

2. Arbejdsgruppen om Folkekirken fremtidige styringsstruktur

1. Sammensætning; kommissorium; alle folketingets partier
2. Umiddelbar baggrund: regeringsgrundlaget; ritualer og beslutningskompetence; landskirkeskat, beslutningskompetence og styring
3. Mere langtrækkende baggrund: dåbstal; medlemstal; udmeldelser; tal for kirkelige vielser og begravelser; for konfirmationer; brug i ugens løb; deltagelse i gudstjenester: *Folkekirke*

Drøftelse (borde og i plenum): hvad stemmer bedst med Jeres erfaring?

Alle tal for brug af folkekirken går kun én vej – ned

Folkekirken benyttes langt mere i ugens løb end tidligere

Hvis den lokale kirke ikke længere har en befolkning bag sig kan den lukkes eller blive lejlighedskirke

Det afgørende er ikke tallene, men at kirken er der, når folk har brug for den

Arbejdsgruppens hovedopgaver

Folkekirkenes fælles økonomi

- Fællesfonden
- Landskirkeskatten
- Prioritering af fælles opgaver i folkekirken
- Budgetbidrag til finansloven
- Omlægning af statens tilskud til folkekirken?
- Bloktilskud?
- Følgevirkninger for lokal økonomi

Folkekirkenes indre anliggender

- Afklare hvad det er
- Hvem skal fremover beslutte et ritual
- Hvem skal inddrages
- Hvad skal være biskoppernes rolle
- Medlemmernes? Præsternes? Ministerens?
- Andre?

arbejdsprocessen

- Debatoplæg og møder i alle stifter + Bornholm
- 671 hørings svar
- En af modellerne i debatoplægget tages af bordet på forslag fra finansministeriet
- Betænkning 1544/2014; april 2014
- 534 hørings svar
- Politiske drøftelser med kirkepolitiske ordførere. Lovforslag? Ny høring i august?

3. pejlemærker

1. Folkekirken og folket
  2. Folkekirkens tilstedeværelse overalt
  3. Rummelighed og frihed
  4. 2200 – én
  5. Præstens uafhængighed
  6. Demokratisk legitimitet
  7. Nært forhold stat folkekirke
- a. Holder det stadig?
  - b. Overalt – geografisk? Institutioner? Hvor få – hvor mange?
  - c. Har I også behov for rummelighed, frihed og uafhængighed?
  - d. Medarbejderdemokrati?

4. landskirkeskat

I dag

Ministeren fastsætter landskirkeskatten; fastsætter kirkeskatteprocenten; opkræver pengene; og beslutter budgettet efter høring af en gruppe

Landskirkeskat betales af folkekirkenes medlemmer. Bruges til bidrag til præsteløn, fælles institutioner, udligningsordning, prioriteringspuljer mv

forslag

Et folkekirkenes fællesudvalg beslutter landskirkeskatten og den politiske prioritering på landsplan.

Retningslinier fra ministeren (udligningsordning, antal præster, efteruddannelsesinst. mv): undgå blodbad (mit udtryk)

Statens 'tilskud' til folkekirken (finansloven)

I dag

Lovbundne udgifter:

- Bispeløn og pensioner
- Tilskud til præsteløn (fast antal)
- DSUK
- Taget på Roskilde domkirke og tilskud til vedligeholdelse (meget lille)

forslag

A: bloktilskud

B: omlægning til afregning af mellemværender (gensidig betalingsordning, særligt begravelsesvæsenet)

C: rør blot ikke ved ...

5. Fælles anliggender

I dag

Ministeren beslutter, hvilke opgaver der skal løses: minikonfirmander; udvikling af ritualer; kursusvirksomhed; forsikring og udligningsordning; og alt andet

forslag

Flertal: frit slag mht hvilke opgaver et fællesudvalg tager op, blot der er råd

Mindretal: klar afgrænsning af, hvilke opgaver der skal varetages. Subsidiaritet: menighedsrådene og andre skal ha deres opgaver i fred

6. Indre anliggender

I dag

Formelt er det ministeren, der har kompetencen til at ændre folkekirkens ritualer

forslag

En procesordning, så det står klart, at alle skal høres;

Bispekollegium lovfæstes?

Skal ministerens kompetence begrænses?

Skal et 'fællesudvalg' have formel medindflydelse?

Spørgsmål 2 (borde + plenum):

Hvilke grupper bør i fremtiden inddrages, når man skal tage stilling til forslag om at ændre ritualer for vielse, så par af samme køn kan blive viet?

Og hvem skal beslutte i sidste instans?

7. Organiseres hvordan?

- Kirkeråd
- Fællesudvalg med kompetence og initiativret på både økonomi, fælles anliggender og indre anliggender
- Økonomiudvalg
- Ministeren fortsat fuld kompetence, men udvalg til drøftelse
- Proces for indre anliggender, ministeren kompetencen eller
- Biskopperne – faktisk eksisterende bispemøde formaliseres?

8. Betydning for den lokale kirke?

- Ingen direkte betydning af nogen af de fremsatte forslag
- Dog indflydelse vha stemmeafgivning
- Tilbage melding hvert år til valgforsamling?

Indirekte:

Det store spørgsmål er, om der fortsat skal være ca 2200 kirker og sogne i DK

Hvem skal beslutte det – folketinget? Ministeren alene? Et valgt organ på landsplan? Den lokale kirke selv? men finansiering?

9. Videre arbejde? Jeres hørings svar?

- Kirkeminister Marianne Jelved har ifølge sin offentliggjorte køreplan drøftelser med de kirkepolitiske ordførere i juni. Hovedspørgsmål: er der grundlag for at udarbejde et lovforslag til fremsættelse i folketinget? I givet fald: lovudkast i høring i august; fremsættelse i oktober
- Jeres hørings svar siger: hvor blev vi, folkekirken frontmedarbejdere, af i sammensætningen af fællesudvalget

10. Kirketjenerne i fællesudvalget

Gruppearbejde ved bordene og efterfølgende afrapportering til slides:

Giv stikord til, hvilke opgaver, I ville varetage, hvis I blev medlemmer af eller observatører i et evt fællesudvalg

Respons fra bordene (1)

Nedbryde grænser mellem faggrupper, ikke faggrænser, men respekt for faggrupper indbyrdes, virksomhedskultur som samarbejde
Indflydelse på hverdagsledelse, opbygning af arbejdspladsen, på økonomi, prioritering, åremålsansættelse af ALLE (i høj grad præster) med mulighed for genansættelse

Respons fra bordene (2):

Være ingeniørerne der fortæller, om tingene kan lade sig gøre i praksis

Den daglige ledelse, krav til mr-medlemmer vedr ledelse

Man har kun interesseret sig for toppen, man burde se på, hvorvidt fundamentet kan bære det hele i bunden, hvor de daglige folk var blevet inddraget, behov for ændring af styringsstruktur i mr

Admchef anbefales, giver fælles og ensartet behandling

Respons fra bordene (3):

Inddragelse af personaleorg giver anerkendelse af vores arbejde og af kirken som arbejdsplads

Mere information til mr, når der kommer nyt mr, forbedre indblik i kirken.

Obligatorisk valg i stedet for aftalevalg. Tidsbegrænsning på, hvor længe man kan sidde i menighedsråd eller i hvert fald valg!

Vi lægger som kirketjenere rigtigt meget ånd i vores kirker, det bidrager til resultaterne. Og så skal vi spare på pengene (grøn kirke, vandforbrug, elforbrug mv). Være bevidst om håndværker-regninger.